

Robust utsläppshandel i en miljö av överlappande klimatpolitiska styrmedel

Energimyndighetens konferens Perspektiv på energi

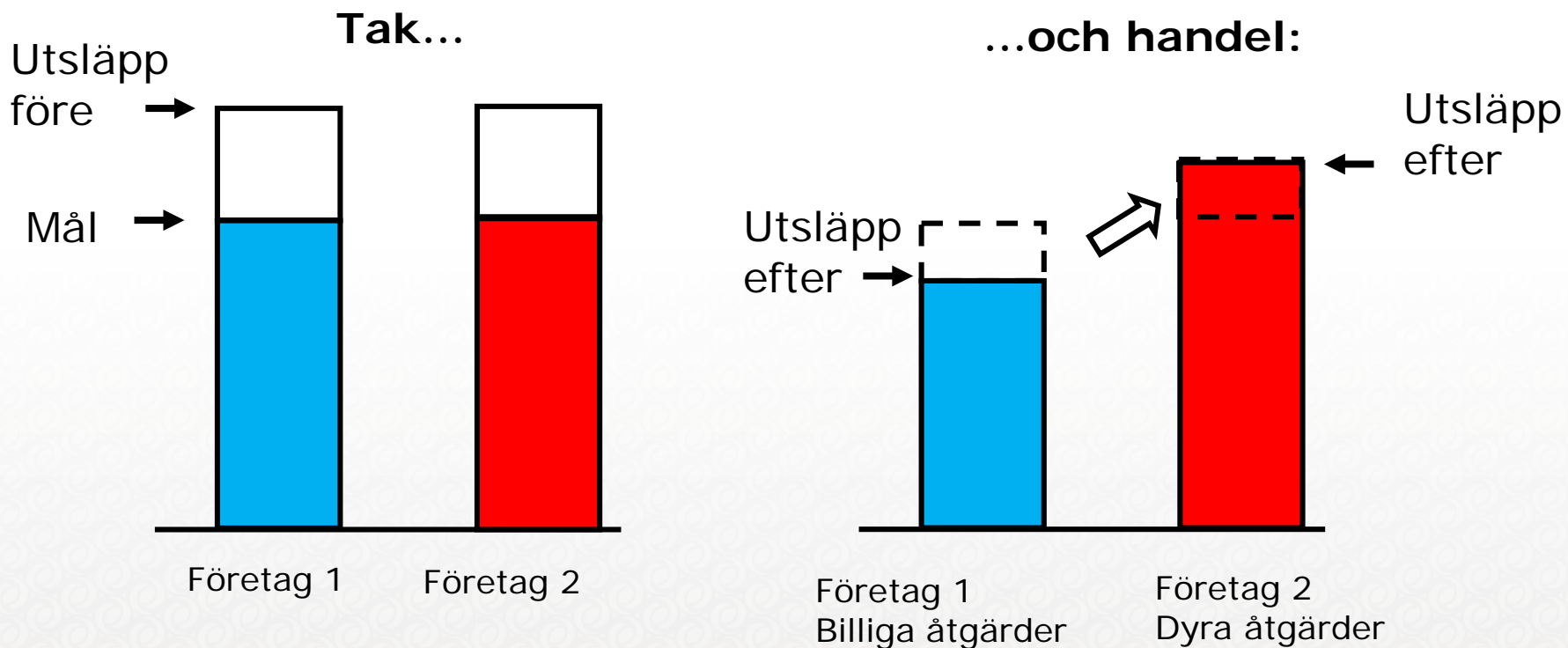
6-7 december 2017

Lars Zetterberg

Syfte med projektet (bland annat)

- Undersöka hur utsläppshandeln i Europa och Nordamerika fungerar där prissättande och icke prissättande styrmedel samexisterar
- Undersöka hur utsläppshandeln kan stärkas

Utsläppshandel – så fungerar det:

EU:s utsläppshandelssystem – EU ETS:

Mål: -43% till 2030 (jämfört med 1990)

Varför man valde utsläppshandel:

- Vile sätta ett pris på CO₂-utsläpp, och skapa **incitament** för åtgärder.
- **Kostnadseffektivitet**: Samma pris för alla. Reduktioner sker där det är billigast
- **Visshet** om vad utsläppen blir.
- **Starkt stöd** inom industrin och bland medlemsstater.

EU-kommissionen:

*“The EU emissions trading system (EU ETS) is a **cornerstone** of the EU's policy to combat climate change and its **key tool** for reducing greenhouse gas emissions cost-effectively.”*

Styrmedel i EU som överlappar utsläppshandeln:

- EU:s direktiv om förnybar energi
- EU:s direktiv om energieffektivisering
- Nationella styrmedel, t ex ett brittiskt prisgolv

Problem när utsläppshandel kombineras med överlappande regleringar:

- Med en fixt utsläppstak leder extra åtgärder i en del av ekonomin till att utsläppsutrymmet ökar i andra delar. Totala utsläppen blir i värsta fall desamma trots de extra åtgärderna. Kallas ibland "vattensängseffekten".
- Priset på utsläppsrätter speglar inte den egentliga kostnaden för åtgärder
- Ett överskott på utsläppsrätter

EU ETS: mycket lågt pris i 6 år:

- Incitament för införande och utveckling av CO₂-effektiv teknik finns knappt. EU ETS irrelevant. Kolkraft på väg tillbaka
- Sverige och andra MS har svårt att klara sitt klimatmål
- Ond cirkel: Medlemsstater inför nationella styrmedel. Vilket förstärker "vattensängseffekten" och att priset minskar ytterligare

Utsläppshandeln i Kalifornien - Quebec

- Mål för Kalifornien: -40% till 2030
- En palett av åtgärder/regleringar riktade mot olika sektorer:
 - Förnybar elproduktion ska öka med 50%
 - Inom transporter ska bensin användningen minska med 50%
 - Energieffektivisering i byggnader
- Ett överlappande utsläppshandelssystem som täcker 85% av Kaliforniens utsläppskällor. Utsläppshandeln dammsuger upp resterande åtgärdsalternativ
- Ett prisgolv säkerställer att priset upprätthålls oavsett hur mycket utsläppen går ner på grund av annan reglering.

EU:s håller på att reformeras (okt-nov 2017)

- En del av överskottet placeras i en ”marknadsstabilitetsreserv”, MSR
- Minska utsläppstaket snabbare (från 1,74%/år till 2,2%/år)

Detta förväntas ge en prisuppgång till 25-35 euro/ton CO2 kring år 2025

Mest intressant att överskottet av utsläppsrätter kommer att annulleras

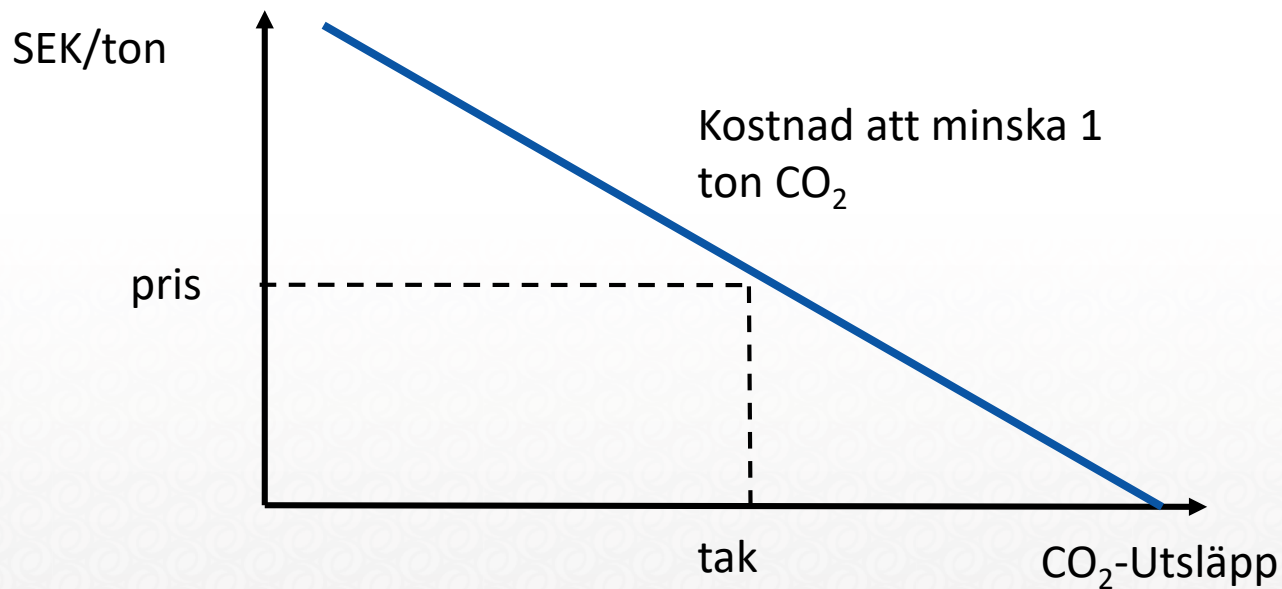
- Vattensängseffekten upphör
- Nationella åtgärder blir viktigare

Tack!

Lars.zetterberg@ivl.se

Utsläppshandeln innebär visshet om utsläppsvolymer, men inte pris

- Utsläppshandel: Myndigheten sätter utsläppsnivån och priset bestäms av marknaden
- Skatt: Visshet om priset, men inte utsläppsnivån